

แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

จุฬาลักษณ์ ตุงคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

504840120 : สาขาวิชา : การปกครองท้องถิ่น ; รป.ม. (วิชาการปกครองท้องถิ่น)

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา / การบริหาร / งบประมาณ / องค์การบริหารส่วนตำบล/
อำเภอขานูวอรัลักษบุรี / จังหวัดกำแพงเพชร

จุฬาลักษณ์ คุ้มคำ : แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอขานูวอรัลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร (GUIDANCE TO DEVELOP BUDGET
ADMINISTRATION OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN
KHANUWORALAKSABURI DISTRICT, KAMPHAENG PHET PROVINCE)

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงส์ และ ผศ.ดร.มะลิวัลย์ คันตีสันติสม
140 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวอรัลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร และ 2) เพื่อศึกษาหา
แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวอรัลักษบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วน
ตำบล, หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอขานูวอรัลักษบุรี จำนวน 17 คน และผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน
17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม (Focus Group
Discussion) และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
วิเคราะห์เนื้อหาโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
ขานูวอรัลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ได้แก่ ด้านการรายงานงบประมาณ ด้านวิธีการจัดทำ
งบประมาณ และด้านที่อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ด้านการควบคุมงบประมาณ
ด้านการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2. ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
ขานูวอรัลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
ขานูวอรัลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร มีแนวทางพัฒนาที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการจัดทำงบประมาณ

3.1.1 ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ วิธีการจัดทำงบประมาณ

3.1.2 วางแผนและสร้างความตระหนักถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำงบประมาณ

3.2 การโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

3.2.1 ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณในปีที่ผ่านมาแล้วนำมาวิเคราะห์วางแผนการใช้จ่ายในปีงบประมาณถัดไป

3.2.2 รายงานข้อมูลการรายรับ – รายจ่ายเงินงบประมาณให้แก่ผู้บริหาร หัวหน้าส่วน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 การควบคุมงบประมาณ

3.3.1 รายงานข้อมูลต่อผู้บริหารด้านรายได้ที่จัดเก็บเองและที่ได้รับจากการจัดสรร

3.3.2 เสนอให้หน่วยงานอื่นที่สนับสนุนงบประมาณจัดสรรงบประมาณโดยเร็ว

3.4 การรายงานงบประมาณ

3.4.1 ประชาสัมพันธ์การบริหารงบประมาณให้หมู่บ้าน หน่วยงานในพื้นที่ให้มีความหลากหลายช่องทางการประชาสัมพันธ์

3.4.2 รายงานผลการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรค แก่หน่วยงานต้นสังกัดทราบตามโครงการ / กิจกรรมในการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

504840120 : MAJOR : DISTRICT LOCAL ;

KEYWORDS : DEVELOPMENT GUIDANCE / ADMINISTRATION / BUDGET /
SUB- DISTRICT ADMINISTRATIOB ORGANIZATION /
KHANUWORALAKSABURI DISTRICT / KAMPHAENG PHET
PROVINCE.

JULALUK TOONGKHAM : GUIDANCE TO DEVELOP BUDGET
ADMINISTRATION OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN
KHANUWORALAKSABURI DISTRICT, KAMPHAENG PHET PROVINCE.

THESIS ADVISORS : ASSOC. PROF. TUANTHONG CHAOWAKEERATIPHONG, Ph.D.
AND ASST. PROF. MALIWAN TANTISANTISOM, Ed.D. 140 PP.

The purposes of this research were 1) to study the conditions and the problems of budget administration of sub-district administration organization in Khanuworalaksaburi district, Kamphaeng Phet and 2) to study the guidance to develop budget administration of sub-district administration organization in Khanuworalaksaburi district. The samples consisted of 175 officers in sub-district administration organization including the chairman, the deputy, the head of financial sector and the members of the sub-district administration organization council and 17 experts in budget administration. The research instruments were a questionnaire, focus group discussion and interview. The data was analyzed using the mean, standard deviation, descriptive analysis content analysis and the frequency.

The research findings were as follows:

1. In general, the condition of budget administration of sub-district administration organization in Khanuworalaksaburi district, Kamphaeng Phet province was at the high level. When each aspect was considered, it revealed that the highest level were budget report, budget arrangement budget control and budget transfer respectively.

2. In general, the problem of budget administration of sub-district administration organization in Khanuworalaksaburi district, Kamphaeng Phet province was at a moderate level.

3. The guidance to develop budget administration of sub-district administration organization in Khanuworalaksaburi district, Kamphaeng Phet province were as follows:

3.1 Budget arrangement it was found that

3.1.1 The administrators encouraged personnels to know the law and the rules of budget arrangement.

3.1.2 The personrels planed how to arrange the budget. The administrators trained the personnels to aware of budget arrangement periods.

3.2 Budget transfer it was found that

3.2.1 The administrators analyzed previous budget exposition for the budget planning.

3.2.2 Budget data should be presented to the leaders and the members of sub-district administration organization council.

3.3 Budget control it was found that

3.3.1 Tax and allocated budget should be presents to the administrators.

3.3.2 Budget allocation of other organization should be offered quickly.

3.4 Budget report it was found that.

3.4.1 The public relation of budget administration should be broadcast in many ways.

3.4.2 Budget report should be continuous.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงส์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะลิวัลย์ คันทิสันติสม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ อาจารย์ผู้สอนประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ วงษ์คำจันทร์ อาจารย์ผู้สอนประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์ อาจารย์ผู้สอนประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คุณทิวาพรรณ สหอรักขา ท้องถิ่นอำเภอขามเฒ่าบุรี และคุณอัญญา โสระฐี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังสามหมอ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ

ขอขอบพระคุณ คุณวิชัย พรกระแสน นิตกรชำนาญการท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกท่านในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บข้อมูลอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรทุกท่าน ที่ให้ความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สามิ พี่และน้อง ที่มีส่วนในการช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจมาโดยตลอด และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รุ่นที่ 1 ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ความดีทั้งปวงอันเกิดขึ้น และประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบให้แก่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จุฬาลักษณ์ ทุ่งคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ.....	8
องค์การบริหารส่วนตำบล.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงบประมาณขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.....	45
ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.....	41

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก จ ภาพการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร งบประมาณขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ขามเฒ่าชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.....	134
ภาคผนวก ช ภาพการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาแนวทางการบริหารงบประมาณ ขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.....	137
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรจำแนกตามตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.....	46
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.	47
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล.....	55
4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมรายด้าน.....	56
5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวิธีการจัดหางบประมาณ.....	57
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการโอนและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ.....	58
7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการควบคุมงบประมาณ.....	60
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการรายงานงบประมาณ.....	61
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมรายด้าน.....	64
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขานูวรถักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวิธีการจัดหางบประมาณ.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ.....	66
12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการควบคุมงบประมาณ.....	67
13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการรายงานงบประมาณ.....	68
14 แสดงความถี่ของแนวพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านวิธีการจัดทำงบประมาณ....	70
15 แสดงความถี่ของแนวพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการแก้ไขและเปลี่ยนแปลง งบประมาณ.....	71
16 แสดงความถี่ของแนวพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการควบคุมงบประมาณ.....	72
17 แสดงความถี่ของแนวพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการรายงานงบประมาณ.....	73
18 แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านวิธีการจัดทำงบประมาณ.....	74
19 แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลง งบประมาณ.....	75
20 แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ขามเฒ่าจตุรพักตรพิมาน จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านควบคุมงบประมาณ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21	
แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ขานุกวราชบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการรายงานงบประมาณ.....	77